# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר את מהות חג ט״ו בשבט כחג הצמיחה והשורשים
- לקשר בין צרכי הצמיחה של עצים לצרכי הצמיחה של בני אדם
- לתרגל אחריות סביבתית דרך דוגמאות מהדף

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

### חלק א׳ – הבנה כללית

1. ב – אדמה, מים ושמש
2. ב – חברים, עידוד ומנוחה
3. ב – מזהים עצים ומודדים היקף
4. ב – שקיות זרעים מעוצבות
5. ב – צריכת נייר בכיתה
6. ב – השפעה על צל, אוויר וטמפרטורה

### חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – תמיד בודקים אלרגיות לפני טעימה
2. נכון – כך נבנה עץ כיתתי משותף
3. לא נכון – הכיתה עובדת בקבוצות
4. נכון – זהו נושא דיון על שורשים
5. נכון – כך מתואר בדף עבור תיכון

### חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. עצים
2. שמש
3. היקף
4. נייר
5. מערכתית

### חלק ד׳ – התאימו פעילות לשכבת הגיל

- 1 – ב (יסודי א׳-ג׳)
- 2 – א (יסודי ד׳-ו׳)
- 3 – ה (חטיבת ביניים)
- 4 – ג (תיכון)
- 5 – ד (יסודי ד׳-ו׳)

### חלק ה׳ – סדרו את שלבי ההכנה לחג

1. לתאם שתילה עם אחראי הגינה
2. לבדוק אלרגיות לפני טעימה
3. להכין עציצים ופירות
4. לחלק תורנות השקיה
5. מעקב שבועי אחרי הצמחים בתמונות

### חלק ו׳ – כתיבה אישית

1. תשובה אישית הכוללת לפחות שורש אחד (משפחה/מקום/ערכים) והסבר כיצד הוא תומך בצמיחה האישית
2. רעיון מעשי וברור הקשור לשמירה על הסביבה, למשל חיסכון בנייר או מיחזור

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- אדמה, מים ושמש
- כל תשובה מהדף כמו עץ הכיתה, טעימת פירות או נטיעה
- קשר למשפחה, למקום או לערכים אישיים

## טיפים להפעלה:

- אפשר לקשר בין חלק ההתאמה לעלים/פירות לבין דיון על שורשים אישיים
- מומלץ לבדוק מראש אלרגיות אם מתכננים טעימה בכיתה בפועל
- לתלמידי חינוך מיוחד אפשר להתמקד בחלקי מ״ת (match ו-tf) הפשוטים יותר

# דף תרגול: ט״ו בשבט – שורשים וצמיחה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

ט״ו בשבט הוא חג העצים. בחג חושבים על גדילה, על שורשים ועל שמירה על הסביבה. נתרגל את זה בדף.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **שורשים** | החלק שמחבר את העץ לאדמה ונותן לו יציבות ומזון |
| **צמיחה** | תהליך של גדילה והתפתחות |
| **אחריות סביבתית** | לדאוג לסביבה ולטבע בפעולות שלנו |
| **היקף עץ** | המרחק סביב גזע העץ |
| **נטיעה** | פעולה של שתילת עץ או צמח באדמה |
| **פרויקט אקולוגי** | עבודה שמטרתה לשמור על הסביבה |
| **סדר ט״ו בשבט** | מפגש חגיגי שבו טועמים פירות וקוראים קטעים על הטבע |

## 1 חלק א׳ – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה עץ צריך כדי לגדול?

א) רק מים ב) אדמה, מים ושמש ג) רק אדמה ד) רק שמש

**2.** מה אנשים צריכים כדי 'לצמוח'?

א) כסף, בגדים, אוכל ב) חברים, עידוד ומנוחה ג) משחקים וטלוויזיה ד) שיעורים וספרים

**3.** מה בודקים כשסובבים בין העצים בחצר?

א) רק משחקים כדורגל ב) מזהים עצים ומודדים היקף ג) צובעים את העצים ד) בונים בית עץ

**4.** מה מכינים ומחלקים לכיתות?

א) שקיות קניות ב) שקיות זרעים מעוצבות ג) תיקי בית ספר ד) כרטיסי ברכה

**5.** מה בודקים בפרויקט שעוזר לסביבה?

א) צריכת מים בבית הספר ב) צריכת נייר בכיתה ג) כמות האשפה בעיר ד) מספר העצים בשכונה

**6.** מה בודקים לגבי עצים בעיר?

א) צבע העלים בלבד ב) השפעה על צל, אוויר וטמפרטורה ג) מחיר העצים ד) גובה העצים בלבד

## 2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | בסדר ט״ו בשבט הקטן טועמים פירות בלי לבדוק קודם אלרגיות | ☐ | ☐ |
| 2 | בעץ הכיתה כל ילד מדביק עלה עם שמו | ☐ | ☐ |

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 3 | שתילה בכיתה נעשית לבד על ידי כל ילד בנפרד | ☐ | ☐ |
| 4 | בחטיבת הביניים דנים בשאלה מה מחבר אותנו למקום ולמשפחה | ☐ | ☐ |
| 5 | בתיכון התלמידים מובילים בעצמם את סדר ט״ו בשבט | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** ט״ו בשבט נקרא גם חג ה _____

**2.** כדי שעץ יצמח הוא זקוק לאדמה, מים ו _____

**3.** בסיור העצים בחצר מודדים את ה _____ של העץ

**4.** הפרויקט האקולוגי בודק את צריכת ה _____ בכיתה

**5.** בתיכון דנים באחריות סביבתית אישית מול _____

## 4 חלק ד׳ – התאימו פעילות לשכבת הגיל

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** עלה עם שם הילד על עץ גדול | ___ | **א.** יסודי ד׳-ו׳ |
| **2.** השוואה בין צרכי עץ לצרכי אדם | ___ | **ב.** יסודי א׳-ג׳ |
| **3.** דיון אישי על שורשים ושייכות | ___ | **ג.** תיכון |
| **4.** חקר השפעת עצים על הסביבה העירונית | ___ | **ד.** יסודי ד׳-ו׳ |
| **5.** מדידת היקף עצים בחצר | ___ | **ה.** חטיבת ביניים |

## 5 חלק ה׳ – סדרו את שלבי ההכנה לחג

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | מעקב שבועי אחרי הצמחים בתמונות |
| ☐ | להכין עציצים ופירות |
| ☐ | לבדוק אלרגיות לפני טעימה |
| ☐ | לתאם שתילה עם אחראי הגינה |
| ☐ | לחלק תורנות השקיה |

## 6 חלק ו׳ – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** כתבו פסקה קצרה: מה הם ה'שורשים' שלכם - משפחה, מקום או ערכים - ואיך הם עוזרים לכם לצמוח?

**2.** הציעו רעיון אחד לפרויקט סביבתי קטן שאפשר לקיים בכיתה בעקבות ט״ו בשבט

### כרטיס יציאה

מה עץ צריך כדי לצמוח?

תנו דוגמה אחת לפעילות שמתאימה לחג ט״ו בשבט

מה זה 'שורשים' מבחינה אישית, לא רק של עץ?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀